

I
1923

સો ૐ ૨-૩-૧૭૨૩

ધનુષ ખાણ-૧.

લક્ષીતઃ.

૨૫.૧.૨૪

ૐ

શ્રી ગણેશ પ્રી. પ્રેસમાં ત્રીવેદી ઉચ્ચશિક્ષા મળેલાલે
જાણ્યાં. ડૉ. પાંચકુવા રોડ, ચાર રસ્તા - અમરકાંવાડ

ધનુષ ધારી જે શુરવીરો હતા
કામ આજ છે થાઓ સો *જતા ૧
ધનુષ ખાણનાં દેશ આ ખરો
શંખનાદથી શરને ભરો. ૨
અમર કૂંપીને સાથ લાવજો
મૃત્યુ સજવન મંત્ર કહાવજો. ૩
તત્વ તારથી ભરતખંડમાં
શાંતિ આપજો ચામ બંડરે ના. ૪
ધનુષ ખાણથી પત્ર પોંચતાં
પુરણ વાંચીને ઉસમરમાં જતા. ૫

રચી પ્રકાશિત કર્તા

બ્રહ્મર્ષિ નારાયણ શર્મા.

(વાંસવાડા-રાજપૂતાના).

(કર્તાએ સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.) -

આવૃત્તિ ૧ પ્રત ૩૦૦૦ વિ. સં. ૧૯૭૯ માર્ગશિરઃ

કીંમત ત્રણ પૈસા.

* પ્રસીદ્ધ. ૨ બળવો. ૩ રજા.

લાવણી.

રાગ-ચાલોતો જમ્મે દરશન કરવા ડોકોરમાં ડોકોરજી ખીરાજે.
 ધનુષ બાણના શોખીન વીરો વાંચ્યા આપી ધ્યાન જરા
 શૂરવીરોની શોભાવાળી વિદ્યા ગળી ગઈ શું ૧ ધરા
 કે સાગરમાં ડૂબી મરી છે કાં કીધો છે સ્વર્ગ નિવાસે
 (ભારત ગારત આજ દીસે છે ધનુષ બાણનો હોતાં નાશ-ટેક-૧)
 મનુસ્મૃત્તિ જે મનુએ રચી તો વર્ષ થયાં છે છત્રીસ લાખ
 વેદ પુરાણો જ્યોતિષ આદિ શાસ્ત્ર વિચારી રાખો યાદ
 અનેક ગ્રંથો એવા એવા મળી ગયા છે પૂર્ણ તપાસ. ભા. ૨
 આશ્ચર્ય જેવો વાત બની છે વીચારો સૌ વારંવાર
 કૃષ્ણ અર્જુન ભીષ્મ દ્રોણને વર્ષ થયાં છે પાંચ હજાર
 એકો બાણ વિદ્યાનો અંત મળ્યો નહિ થયા હતાશ. ભા. ૩
 ધન વિદ્યા કેરું નામ જડે નહિ તેમજ આજ
 ન્ય કરોડો પુસ્તક વાંચેથી શું સરશે કાજ
 ાં તો હતિએ સજીવન વિદ્યા તેજ પ્રકાશ. ભા. ૪
 ડાણ સુધિમાં બાણ વિદ્યા પણ હતી ખરી
 કંઈ નથી જડતો વિચાર્યું છે શોધ કરી
 ન નષ્ટ થઈ કહો અન્ય શાસ્ત્રનો ક્યાંથી ભાસ. ભા. ૫
 ટી શાસ્ત્ર રચ્યાં છે નામ ઋષિકૃત આપીને
 યુ વિદ્યાજ હશે નહિ કશું હશે પ્રલાપીને
 ડ શોધન કન્તાં જરૂર સત્ય જણાશે ખાસ
 આજ દીસે છે ધનુષ બાણનો હોતાં નાશ. ૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૨૪૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ધનુષ્ય સ્મારક

વિષય ૬ - ૧૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
૧૯૨૭
૬-૩૩

વનુષ પાણી-૧.

હરિ ૐ તત્સત્પરમાત્મને નમઃ

ભૂદેવ-પધારો પધારો ક્યાંથી આજ દયા કરી છે. અરે વીરવર્મા આજ વિષ્ણુ પર્વણી ઠાઠસી છે તેથી આશિર્વાદ દેવાને આવ્યો છું. ધનવાન પુત્રવાન, લક્ષ્મીવાન, આયુષ્યવાન ભવ (થજે) આશિષ સાંભળતાંજ વીરવર્મા તો ચક્રીત થઈને બોલ્યા કેમ ગુરૂદેવ આપનો આશિર્વાદ સફળ થશે ને ? હા કેમ નહિ જેને પ્રાદાણના વચનમાં શ્રદ્ધા છે તેનું સદાએ કલ્યાણ જ છે. હા ભૂદેવ જો તો ખરું છે પણ મને તો પાંસટ (૬૫) વર્ષ થયાં છે હવે હું પુત્રવાન શિ રીતે થઈશ ભૂદેવ જરા ઉંઠો વિચાર કરી હસીને બોલ્યા હેં હેં હેં આ જન્મે નહિ તો આવતે જન્મે તો પુત્રવાળા થશો. ધનવાન થવાનું જે વચન કહ્યું છે તેનું કેમ થશે હમણાં તો હું જસિમાં છું

જરા આશ્ચર્ય યુક્ત થઈને ભૂદેવે કહ્યું કેમ કેમ શાથી જસિમાં છો. શાથી તે તમારી ભુખડી બારશના આશિર્વાદથી એમ કેમ કહ્યું છે. કેમ નહિ કહું તમે પ્રજ્ઞાતેજ વિનાના થઈ ગયા છો તે પગે લાગતાં પહેલાં તો આશિર્વાદ આપોછો તેથી તમે સદાએ દરીદ્રી અને પતિત થવું

જાઓ છે અને અમોને અધોગતિએ પહોંચાડો છે તમો
નીતી લણ્યા છે પણ નીતી પ્રમાણે વર્તતા નથી જુઓ
નીતી માં શું કહ્યું છે. હા તે તો હું જાણું છું કે

શ્લોક

નમસ્કાર વિના વિપ્ર આશિર્વાદં ન દીયતે ॥

યજમાન નરકંયાન્તિ વિપ્ર ચાંડાલ ઉચ્યતે ॥ ૧

અર્થ નમસ્કાર કરીને પગે લાગ્યા વિના પ્રાદક્ષિણે
ક્રીડીને આશીર્વાદ દેવો નહિ કેમકે તેમ કરવાથી આશિર્વાદ
દેનારો નરકમાં (પાપમાં) પડે અને દેનારો ચાંડાળ ગણાય
છે. અર્થાત જે પોતે કુળે અને બીજાને પણ કુળાડે તે
અધર્મ સમજવો.

વિચારદેવના સામું જોઈને વીરવર્માએ કહ્યું અમારા
ગુરુદેવ સમજે છે તો સીધું પણ ચાલે છે ઉધું જયદેવે
કહ્યું દરબાર એમનો શો કસુર છે બધો દેશ કાળ બદલાયો
છેજેવા તમો ધનુષબાણ વિદ્યા વિનાના નિર્માલ્ય બનીને હુક્કા
ગગડાવી ને બીડી-સીગારેટમાં અને દારૂ માંસમાં તેમજ
બીજા અનેક દુર્વ્યસનોમાં કુળી જઈને નૂરશૂર ખોઈ બેઠા
છે તેવીજ રીતે અમારું સમજી લ્યો. નીતી જાણીને અમો
આડે રસ્તે ન જઈએ તો તમારા શીકારનું સસહુ ન બની
જઈએ ! કીશોરસિંહે કહ્યું એમ કેમ આવળું બોલો છે અમો
સત્રિ ગૌ પ્રાદક્ષણ અને પ્રજાનું પાલન (રક્ષણ) કરનારા છીએ

તે શું બ્રાહ્મણનો શિકાર કરી દઈએ ! સુદેવે કહ્યું હા
 બેશક એમ બની પડે. કેમકે આપણ બધાએ નીતીની
 વાતો તો કહાપણ ભરી કરીએ છીએ પણ નીતી પ્રમાણે
 વર્તતા તો કોઈએ નથી. ખરી વાત તો સત્યદેવ કહેશે.
 સત્યદેવે કહ્યું તમને ખોટું લાગે તો ભલે પણ હું સાચુંજ
 કહિશ. તમને એ તો ખબર હશે કે ક્ષત્રિયોની દીકરી સાથે
 બ્રાહ્મણ લગ્ન કરતા હતા તેમજ તેમનું રાધેલું લોજન જમતા
 હતા પણ હવે કેમ તેવું કરતા નથી. ન્યારથી તમો બ્રહ્મ
 થયાછો ત્યારથી બન્ધ કર્યું છે. બાદશાહી ન્યારની થઈ છે
 ત્યારની દશા બદલાઈ છે, બેધબા બેધપુરના રાજાની દીકરી
 હતાં. પણ બાદશાહને પરણાવ્યાં હતાં. તેવા કટોકટીના વખ-
 તમાં મુસલમાનોના ભેશું ખાણું પીણું ઘણા ખરા ક્ષત્રિ બંધુ-
 ઓએ કર્યું હતું તો હવે તમોજ કહો કે ખરા ક્ષત્રિ ક્યાંથી
 તમો ગણાઓ અને તે પૂર્વે ફરશુરામજીએ એકવિંશ વખત
 નક્ષત્ર પૃથ્વી કરી હતી. તેવા કારણોને લીધે સેગ ભેગ
 બધું થયું છે. અને તેવિ ખરાબ સોળતોની અસર પકડી
 રાખી છે તેને તમો કહો છો કે પ્રથમથી કેમ ચાલતું આવે
 છે. પ્રથમના ક્ષત્રિયોની શૂરવીરાઈને તમો ક્યાં જાણો છો.

દસરથ રાજાના વખતમાં બારહુકાળી પડી ત્યારે
 પ્રજાએ અરજ કરી પ્રજાના હુકમને બેઠને દશરથ રાજાની
 આંખમાં આંસુ નીતરવા મંડી ગયાં બહુ અફસોસ કરીને

નીસાસો મુકી કહ્યું કે હે ભાઈઓ હું નિરૂપાય છું-મેં
 તમારી પાસેથી કર-વેઠ વેરા લીધા છે એટલીજ હુકમ-
 દારી તમને સતાવવાની બાણું છું પણ તમારા બાળ ગમ્યાં
 આજે ટંગવળે છે તેવિ દુઃખી સ્ત્રીલીને શાંત કરવાનો હુકમ
 હું નથી બાણતો હું જ્યારે તમારા મહેનતની વસ્તુઓનો
 અનેક રીતે ઉપસોગ કરી ગયો છું અને સહાય હવે ન કરું
 તો મહારા જેવો કૃતક્રી (મહા પાપી) રાજા બીજો કોણ હોય.
 આમ વિચાર કરી વસીષ્ઠ આદી પ્રજાપિંઓને આમંત્રણ કરીને
 એલાવી પુછ્યું, તેનો ઉત્તર સૌની સંમતિ લઈને વસીષ્ઠ
 રૂપીએ આપ્યો હે રાજા રોહીણીના તારા ઉપર શની રહેશે ત્યાર
 સુધી વરસાદ નહિ થાય. તે સાંભળી દેશ પ્રજા અને પ્રાણી
 માત્રની લાગણી ધરાવીને તૈયાર થયા તે દશરથ શનીશ્ચરનું
 મૃત્યુ કરવું આદરી નીકળ્યા વસીષ્ઠ મુનીએ સમજાવ્યું હે
 રાજા શનીના સન્મુખ ગયો તે કોઈ છુવે નહિ માટે આ
 સહસ્રા કામ ન કરો તો સાડું. દશરથ રાજાએ કહ્યું કે હે
 ગુરુદેવ જ્યારે ત્યારે એક વારજ મરવું છે તો આવી દુઃખી
 પ્રજાને અર્થ પ્રાણુ શું કે રાજા શું જે અર્પણ કરવું પડે
 તે થોડુંજ છે. પરોપકારના કામોને કરવામાં ક્ષત્રિ નામ
 ધરાવિ પાછો કેમ પડું. રથ જોડીને શનીની પાસે પહોંચ્યા
 કાળ સમાન ધીગધીગતા અગ્નીની જ્વાળા જેવા શનીના
 ઉપર ધનુષ બાણુ ખેંચ્યું પણ વિચાર્યું કે ક્ષત્રીનો
 ધર્મ છે કે શત્રુને સજગ કરીને (ચેતાવીને) મારવો

તેમ વિચારી આંખની પાંપણો લોંચ સુધી લટકતી હતી તે હાથે કરીને ઉઠી નાખી કે તુરત શનીદેવે ક્રોધ કરી આંખ ઉઘાડી જોયું તો ધનુષ બાણને ધારણ કરી ઉભેલા શરવીરને દેખી પ્રસન્ન વદને બોલ્યા હેરાજ તને ધન્ય છે તારી પરોપકારી વૃત્તિના કારણથીજ તું જીવતો રહ્યો છે નહીંતર અળીને ભસ્મ થઈ ગયો હોત હવે જે જોઈએ તે વરદાન માગી દ્યે હું પ્રસન્ન છું પરોપકારથી ગ્રહો પણ ખુશી.

જે તમો પ્રસન્ન છો તો હું એ માથું છું કે હવે પછી તમારે કોઈ કાળે પણ રોહિણીના તારા ઉપર આવવું નહીં-તથાસ્તુ. જા હું હવે સ્વયંતો નહિજ આવું પણ હારી છાયા પડવાથી કોઈ વળતે દુકાળ પડશે પણ બાર દુકાળી પડવાની નથી—ધનુષબાણનો કેવો ચમત્કાર.

જુઓ ખરા ક્ષત્રીઓના કામ કે પ્રબળે માટે પ્રાણ અને સર્વસ્વ અર્પણ કરવાની હીંમત ધરાવીને હંમેશને માટે બધી સઘીનું મહાભારે દુઃખ દરીયાપાર કરી ફાંધું. તેવીજ રીતે બાણ વડે એક વખત ઇંદ્રદેવને ખબર આપીને તેડાવ્યા હતા. અને એક વખત અયોધ્યામાંથીજ બાણ ફેંકીને રાવણની લાંકાના દરવાજા બંધ કર્યા હતા. તમો તો આજે દુરબીનદ્વારા ગ્રહોને દેખવાનો પ્રયત્ન આદરો છો તેમજ તારનાં વખાણ કરો છો રેલને વિમાન માનો છો. ઘોડે બેસવાનીએ શરીરમાં શક્તિ નથી તેથી મોટરોમાં

મોહાઈ ગયા છે એક મોટરના ખર્ચમાં તો ૨૦-૨૫ ગાડાં
બની શકે અને તેથી કેટલા ખેડુતોને સુગમતા પડે તેનો
વિચાર તમો નહિ કરો તો ખરેખર એટલી જેવા થઈ જશે
ત્યારે શબ્દોને શું છતી શકશો? કોટ પાટલુન અને
ટોપનો શોખ વધારીને ક્ષત્રીની જાતિને શર્માવા જેવા
શબ્દગાર ધરીને આજે આ આર્યભુમી [ભારતદેશ]ને પુરે-
પુરે યુરોપ અમેરિકા કે વિલાયત દેશ બનાવી દેવાની તમને
ધગશ લાગી રહી છે તો પછી તમારા ઉપર જાતિ આવે
તેમાં કાંઈ નવાઈ નથી હવે ક્યાં સુધી આગસમાં ઉઘી રહેશો.

પોપદેવે કહ્યું સત્યદેવ તમારું કહેવું તો ખરું છે પણ અ-
ત્યારે તો તે આશુવિદ્યા અને મૃતસજીવનવિદ્યા કોઈની પાસે
રહી નથી એટલે બધાએ કોટ પાટલુન આપણા સુધાંત
પહેરીએ છીએ, તે ન પહેરવાં જોઈએ તેવું સમજીએ છીએ
છતાંએ પહેરવાં પડે છે શું કરીએ હવે તો તેવો રીવાજજ
થઈ પડ્યો છે એટલે-યદ્યપી શુદ્ધ લોક વિરુદ્ધ નાકરણીયં
નાચરણીયમ્ ॥ અર્થ—ગમે તેવા આપણુ પવિત્ર ધર્મને
પાળતા હોઈએ પણ તે જો લોકોથી વિરુદ્ધ પડતો હોયતો
તે શુદ્ધ ધર્મનું આચર્યું છોડી દઈને લોકો રાજી રહે તેવું
સમય પ્રમાણે વર્તી લેવું જોઈએ. કેમ મહારું કહેવું ખરું
છે કે ખોટું. (ધર્મ હોય તો ભલે પણ લોક રહી રાખવિ.)

જ્ઞાનદેવે પુછ્યું અરે પોપદેવ ખરું કે ખોટું તેનો જવાબ
હું તમને દર્શાવણુ તમો ઉપર જે કહી ગયા છે તે શ્લોક
કયા પુસ્તકમાં છે એતો વેદમાં છે કે સ્મૃત્તિઓમાં કે ઉપની-
શદો પુરાણાદીક કયા શાસ્ત્રોનો છે તે જરા મને પુસ્તકનું
પ્રમાણ બતાવશો ? હા ચરટપંજરીકામાં છે-લાવો તે ક્યાં
દૂર છે બુઝો આ ૧૬ શ્લોકોમાંથી મને બતાવો આ
છાપેલાં તો ખોટાં છે લખેલીમાં બુઝો દેખો આ રહી
લખેલી આમાં છે ના નથી પોપદેવે જડદેવને પુછ્યું કેમ
આમાં નથી ? જડદેવે કહ્યું ભલે તેમાં નહોય તો મેં તો
વડોદરાવાળા ગદ્દુશાસ્ત્રિજીને મોઢે સાંભળ્યો હતો ગપોડદેવે
કહ્યું હા એતો મેં પણ કાશીવાળા ગણેશ શાસ્ત્રિજીને મોઢે
સાંભળ્યો છે. અને આપણા જેવા તો ઘણાએ જાણે છે.

નયનદેવે કહ્યું મેં કોઈ પુસ્તકમાં તો તે શ્લોક જોયો
નથી પણ મહારાં મોટી કાકી ગુજરી ગયા ત્યારે સરાવવાને
માટે હું સીદ્ધપુર ગયો હતો. અમારા ગોરદેવ પણ શાસ્ત્રિ છે
મેં તેમને કહ્યું કે દશાહથી ત્રણે દીવસ સારવામાં શું શું
જોઈશે. ગોરે કહ્યું આજતો દશગાત્ર વિધાન કરવાનું છે
અને કાલને માટે તો ૧૧ પદ જોઈશે તેમાં ૧૧ થાળીઓ
૧૧ લોટા વાડીકીઓ ૧૧ ઘોતીયાં ઉપરણા ૧૧ પંચપાત્ર
તરભાણી વિગેરે અને બ્રહ્મસોજન દક્ષણા અને ગૌદાન
શચ્ચાદાન અષ્ટમહાદાન તીલપાત્રદાન વિગેરે તે તમો લખી લ્યો

મેં કહ્યું કે ગોરદેવ આતો રાજને ડરાવવાની વિધી લખાવી
 પણ ઋષીમુનીઓ જંગલમાં જે રહેતા હતા તેમની પાસે
 આ સામગ્રી ક્યાંથી હશે ? તે માટે જેમ રૂષીઓ કર્મક્રીયા
 જવ તલ દર્ભ જળથી કરતા હતા તેમજ મને ડરાવો.
 ગોરે કહ્યું કે છેક ટુંકામાં ટુંકી વિધી મેં બતાવી છે તે પણ તમે
 ન કરી શકો તો તિર્થમાં શું કરવા આવ્યા છો ? આતો
 તમને કરવુંજ પડશે ચાલો ઉઠો મુંડન કરાવો. મેં કહ્યું
 ગોરદેવ પંચદેશ ઉતરાવવાનું પ્રમાણ શાંમાં છે કદાપી તમે
 ગરુડપુરાણ કે પ્રેતમંજરીમાં બતાવશે પણ તેમાં કોઈ લેખ
 એવો મળતો નથી કે રૂષીમુનીઓ મુંડન કરાવતા હતા
 ઋષીઓને જટા હતી તેવાં તો ઘણાંએ પ્રમાણ છે. ગોર
 જરા નરમ પડી બોલ્યા ઋષિ મુનીઓને માટે તો કોઈ
 અંધમાં જોવામાં નથી આવ્યું. પણ લોક વિરુદ્ધ આપણે
 રીશું તો બીજી વર્ણુ આપણને માન આપશે નહીં એમ
 કહિને ઉપરનો શ્લોક તે પણ બોલ્યા હતા. તે હું બોલું છું.

ઉપરના શ્લોક માટે બીજા ઘણાંએ બોલ્યા કે ગામે
 ગામ અને ઘરોઘર એ શ્લોક વપરાય છે પણ કયા શાસ્ત્રનો
 છે તેનો પત્તો જણાતો નથી જ્ઞાનદેવે-કહ્યું આવા પોપલી-
 લાના શ્લોકો જે મુળ વિનાના છે તે તો અક્ષરે અક્ષર ખો-
 બીને કંઠસ્થ કરી રાખ્યા છે. અને તેવા બનાવટી અવળે રસ્તે
 ઉતારનારા છે માટે તેને પ્રમાણભૂત ગણો છો-જેઓને કર્મ

ધર્મમાં આગસ છે તેઓ લોકો વિરુદ્ધ ન કરવાના અનેક પ્રમાણો આપે છે. જેને પવિત્ર આચાર નથી પાળવો તે સ્પર્શસ્પર્શન વિચિત્રે તેવાં પ્રમાણો ખોળી રાખે છે. જેને ગાંજો, ભાંગ, તમાકુ નથી છોડવાં તે કહે છે કે મહાદેવ પણ વાપરે છે (કયે દીવસે કયે ઠેકાણે અને કોણે જોયું છે અથવા કયા શાસ્ત્રમાં પ્રમાણ છે કે મહાદેવ ખરાબ તામસી વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરે છે) જેને ચારી કરવાની દેવ નથી છુટતી તે કહે છે કૃષ્ણ પણ ચાર હતા-વ્યભીચાર કરનારા તો સર્વ દેવોને વ્યભીચારીજ ઠરાવે છે-પણ દેવોને સ્થુળદેહ અને અન્નાદી પદાર્થનું સેવન હોયો વિના વ્યયલોગ કેમ કરી સંભવે-જે લોકોને દારૂમાંસનું સેવન કરવું છે તેવા લોકો દેવદેવીયોને મદાર માંસભક્ષી ઠરાવીને પાપના ભાગી બને છે તેવીજરીતે અનેક દાખલા આપીને અધર્મની ઉંડી ખાણોમાં ડુબતા જઈ રહ્યા છીએ તેટલુંજ નહીં પણ તેવા કારણોને લીધેજ જે ભારતનું ખરૂં ધન, ધનુષખાણુ અને મૃત્યુ સંજવન વિદ્યા ગુમાવીને આજે ટકાના તૈર-સૈર ટીચાતા ફરીએ છીએ માટે હવે આગસ છોડીને તે વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન પુરેપુરો કરવા તૈયાર થઈ જાઓ અને સૌ સહુના હથીઆર સંભાળો જ્ઞાનદેવનું આ વચન સાંભળીને-સૌ ખળીખળીને ધુધવાઈ રહ્યા.

કુકદેવ ખોલી ઉઠયા હવે તે વિદ્યાનું તો નામ નિશાન

પણ રહું નથી તે ક્યાંથી હવે મળી શકશે અને હથિયાર
 શું તૈયાર કરવાના છે આપણે તો આવા માણસના
 અવતારને પામીને બાઈ પી લીધું તે ખરું કાલે
 શરીર છુટી બચ દેહનો શો ભરૂંસો-ન જાને જાનકી
 નાથપ્રાતઃકાલે કિં ભવિષ્યતિ ॥ સીતાપતિ રામજીને પણ
 ખબર ન હતી કે સવારે શું થશે. રાજગાદીને બદલે વનવાસ
 જવું પડ્યું-ધર્મદેવે પુછ્યું બાઈ વળી આ શ્લોક કીયા શાસ્ત્રનો
 છે. ઉત્તર રામાયણનો છે-લાવો પુસ્તકને દેખો પાનાં ફેરવ્યાં
 પણ મળ્યો નહી-કેમ નથી એ ભગવાન જાણે પણ ઘરોઘર
 અને ઠેરઠેર સૌ બોલે છે ધર્મદેવે કહ્યું બાઈ આવા શ્લોકો
 અને ઉપરપ્રમાણેની અધમતાનો સંગ્રહ ભલો કરી રાખ્યો છે.
 કોઈ શાસ્ત્રમાં આ શ્લોક નથી જણાતો અને તેનો ભાવ
 પણ રામજીને અજ્ઞાની ઠરાવે છે રામજી કાંઈ નહી જાણતા
 હતા કે સવારે વનવાસ જવાનું છે તે વાત તદ્દન ખોટી છે
 કેમકે રામચંદ્રજીને ઘણા ગ્રંથોમાં જ્ઞાનિ કહ્યા છે તેટલુંજ
 નહિ પણ અંતર્યામિ કહ્યા છે. અને વનવાસ જતાં પહેલાં
 છ માસ ઉપર રામચંદ્રે સીતાજીને કહ્યું હતું કે ચોપાઈ-
 સુરહિત લાગિસો કરીય ઉપાઈ-જાઈય વન પરિહરિ ઠકુરાઈ
 દેવતાઓની ભલાઈ માટે એ ઉપાય કરવો ઘટે છે કે
 આ રાજ્યની ઠકરાઈ છોડી વનમાં જવું જોઈએ-આવું પ્રથ-
 મથી સંકળી રાખ્યું હતું, તેવી અનેક ખરી બાબતોના ઉપર

તો હસ્તાળ લગાવવા માટે મનમોહ શ્રુતિઓ ઘડી રાખેછે અને તે જાણે ખાસ ભગવાને તમને પોષ્ટદારા મોકલી આપી હોય તેવું અહીંમાન ધરાવે છે. આ તમારી ભારે ભુલો ભરી રાખી છે તમો તો આવા શ્લોકોને પરમાત્માના રચેલા સમજે છે પણ પરમેશ્વરે તો વેદો એ રચ્યા નથી વેદો પણ ઋષિ પ્રણિત છે ત્યાં આવા મુળ વિના શ્લોકોની પુરતીઓ શા કામમાં આવે વિઘ્નમદેવ ચક્રીત થઈને બોદ્યા આ શું કહો છે વેદો ઈશ્વર પ્રણિત નથી ! ના ભાઈ નથી બુદ્ધો તમને પ્રમાણ બતાવું. ઐતરેય બ્રાહ્મણ અંથના મંત્રમાં કહ્યું છે કે:—

હિરણ્યેન પરિવૃતાન્કૃષ્ણાન્શુક્લદતો મૃગાન્ ॥

મળ્ણારે ભરતો ઽ દદાન્છતં બન્દાનિ સમ્પચ ॥

સુવર્ણલંકારથી ભરેલા રંગે કાળા અને ધોળા દાંતો-વાળા લક્ષાવધી હાથીઓનું દાન મળ્ણારદેશમાં ભરત-રાજાએ આપ્યું હતું [મળ્ણારદેશ આફ્રિકામાં ટાન્સાલાની પડોશમાં છે]. ઉપરના મંત્રનો ભાવ એ નીકળે છે કે ભરત રાજા જે ઋષભદેવના પુત્ર હતા તેમના થઈ ગયા પછી વેદોનો પ્રબંધ ખાંધો જણાય છે તેથીજ વેદમંત્રમાં ભરતનું નામ અપાયું છે. એ ભરતના જન્મ પહેલાં વેદો ઈશ્વરપ્રણિત હોય તો તમાં ભરતનું નામ હોવું નથી સંભવતું વધુ વિગત માટે ઋગ્વેદના ૮) મંડળમાં દેવો પણ ઋષિ-મુનીઓનો રચેલો જે મહત્વ ભરેલો

વેદ હતો તે પણ અત્યારે તો તુટક થઈ ગયો જણાય છે કેમકે તમામ શાસ્ત્રો વેદનું અંગ છે તો પછી બાણુ વિદ્યા તેનું અંગ કેમ નહિ? અને તે ધનુષબાણુ વિદ્યાનો તો એક શ્લોક સરખોએ કોઈ તમો ખતાવતા નથી જ્યારે તમોને બીજા બધા શ્લોકો અને શ્રતિસ્મૃત્તિ પુરાણ ઇતિહાસ ઉપનીશદો જ્યોતિષ વૈદીક વિગેરેના મ્હોટમ્હોટા અંથો પુરેપુરા મળી ચુક્યા છે તો બાણુવિદ્યા અને મૃતસજીવન વિદ્યા તેમજ શંખનાદથી સૌને ખબર આપવાની કળા કે જે અત્યંત ઉપયોગી છે તેનો પત્તો કેમ કોઈ ખતાવતા નથી-આવી ખરી વસ્તુઓ વિનાનો વેદ તે લાંગડો કહી શકાય તેટલુંજ નહિ પણ જીવ વિનાના દેહ જેવો મૃતક થઈ ગયો જણાય જો હવે તે વેદ સહિત બધાં શાસ્ત્રોને સજીવ સત્ય રાખવાં હોય તો ધનુષબાણુ તથા મૃતસજીવન વિદ્યાની પ્રાપ્તિ કરવા માટે આપણે સર્વ બંધુઓએ પ્રતિજ્ઞા કરી લેવી ઘટે છે કેમકે તે વિદ્યા વિના ક્ષત્રી રાજાઓ આપણા શિષ્ય થતા નથી અને ગંજેડુ-ભાંગેડુ ને ગુરૂ કરે છે તેથી તેઓ ગેરાડુ નીશાખોર થઈ ગયા છે તેમને કર્મધર્મ કે જ્ઞાનનો ઉપદેશ પ્રાપ્તિ વિના કોણ શીખવે? બહુધા સૌ વર્ણને પ્રાપ્તિ ગુરૂ કરવો ઘટે છે.

સત્યદેવે કહ્યું તેથીજ મને તમારી બેઠકમાં બેસવું ગમતું નથી હવે હું બધા ભાઈઓને ચેતવણી આપીને જઈશ હવે દેશની યુ સ્થિતિ અને ધર્મની યુ હાલત થશે. ત

તમારે બધાંને બાણી લેવું જોઈએ. જે ચાર વર્ષની અંદર
કાંઈકાંઈ નવું ને નવું થશે, રાજનિતિ અને ધર્મનિતિનો બદલો
થશે બસો વર્ષ ઉપર થઈ ગયેલા એક મહાત્મા લખે છે કે:-

પૌથી પુસ્તક સ્વોટાં પડશે રહેશે કાજીના કુરાન

આલમ ધણી આવશે ફલકે લાલ નીશાન

દક્ષણથી દલ ઉલટે આવે જાંબુદ્વિપ માહી

બ્રમ્હાડ તો હોલે ઘાયરે દિલ્લી હેરાદે સાઈ

આ તો જે કહીએ કહી પણ તેનું આણું પુસ્તક છે અને
તેમાં ઘણું સરસ બાણી જેવું આપણા ઉપયોગનું છે.
તે પુસ્તકનું નામ આગમવાળી અને મુઘલસિંધુ પ્રષ્ઠ ૨૯૫
કાગળ ગ્લેજ છતાં કી. ૦-૧૨-૦ પાછેજ જુદું એક વખત
મંગાવી વાંચવા જેવું છે. લાયબ્રેરીઓમાં તેને રાખવાની
ખાસ જરૂર છે. સમય ચુકી જશે તો પસ્તાવું પડશે.

ઉઠો ધર્મદેવ અને જ્ઞાનદેવ હવે આપણે ક્યારે આ-
વવું ધનુષ ખાણુ આવે ત્યારે ભગીરથ ચૌથી પેઢીએ ગંગાજી
લાવ્યા હતા માટે હીમત રાખવી. શુરદેવ પ્રજાસ-પ્રાદાણુ
જો ન સુધરે તો બીજાઓને જરૂર સુધારશો. શિષ્યોના
સુધ્યા વિના હવે શુરો સુધરવાના નથી.

હરિ: ૐ દાસોસ્મિ ન્ય સચ્ચિદાનંદ.

લેખક બ્રમ્હર્ષિ વિશ્વનાથાત્મજ નારાયણ શર્મા (વંશપુર)

(મ. સં. ૧૯૭૯ માધર શુ. ૧૧)

ભારતનું ભવિષ્ય યાને

આગમવાણી અને સુસ્વસિંધુ. ભાગ ૧ લો,
(પુસ્તકાલયમાં રાખવાની ખાસ જરૂર છે.)

બસો વર્ષ ઉપર થઈ ગયેલા મહાત્માએ ભાંખેલું ભારતનું ભવિષ્ય વર્તમાન સમયને લાગુ પડતું તેમજ થવા કાળને સુચવ્યું છે. અને ભારતનો અદ્ભુતભર્યો તેમજ કલકી અવતારના કર્તવ્યને તથા દેશોદ્ધર, જ્ઞાનોદય, આત્મોદય અને જ્ઞાતિ ઉન્નતિના સંપૂર્ણ રહસ્યથી રસમય ભરપૂર ગદ્ય પદ્યમાં છે, વધુ પ્રશંસાની જરૂર નથી નામ તેવા ગુણ છે; ઉપર પ્રમાણેની ઉન્નતિ ચહાનારાઓએ તુરત મંગાવવું ઘટે છે, ગુજરાતિ સરળ ભાષામાં અને ગુજરાતીજ અક્ષરમાં અનેક શાસ્ત્રોના પ્રમાણો સાથે સ્પષ્ટ છે કાગળ એજ પૃષ્ઠ ૨૬૧ છતાં કીંમત ૦-૧૨-૦ પોષ્ટેજ જુદું તથા ધનુષખાણ કીં. ત્રણ પૈસા

દશ પુસ્તક મંગાવનારને એક પુસ્તક ભેટ.

(વેચવા મંગાવનારા એજન્ટને કમીશન મળશે.)

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું:—

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે

ઠે. ત્રણ દરવાજા,

મુ: અમદાવાદ.

તથા દરેક બુકસેલરને ત્યાંથી

નહીવાદ તથા અમદાવાદમાં

મળશે.

પત્ર વહેવાર તથા પુસ્તક

મંગાવવાનું મુજ ઠેકાણું.

અમ્હરિ નારાયણ શર્મા.

ઠે. મરૂલીઆ પોળમાં ત્રિવેદી

માણેકલાલ મગનલાલને ત્યાં

મુ. મહેમદાવાદ.

જલ્દે ખેડા. (ગુજરાત.)

